

Opinia

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 120)

Na posiedzeniu w dniu 5 kwietnia 2006 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz niektórych innych ustaw. Poza ustawą wymienioną w tytule Sejm znowelizował również ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę o podatku dochodowym od osób prawnych. Celem ustawy jest w szczególności wyłączenie ulgi podatkowej (w podatku dochodowym od osób fizycznych i w podatku dochodowym od osób prawnych) z tytułu nabycia nowej technologii z regulacji europejskich dotyczących regionalnej pomocy publicznej.

Zmiana w ustawie o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej sformułowana w art. 1 pkt 1 zmierza do zapewnienia zgodności z prawem wspólnotowym definicji pojęcia "przedsiębiorca w trudnej sytuacji ekonomicznej".

W przepisie art. 1 pkt 2 określono natomiast maksymalny termin, w jakim centrum badawczo - rozwojowe zobowiązane będzie przekazywać na rachunek bankowy funduszu innowacyjności odpis na ten fundusz. Dotychczasowy przepis stanowi, że terminem tym jest ostatni dzień każdego miesiąca. Natomiast nowelizacja przewiduje, że będzie to 15 dzień miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonany został odpis. Zmiana przyjęta przez Sejm uwzględnia fakt, że przychód przedsiębiorcy, od którego uzależniona jest wysokość odpisu może być wyliczony dopiero po zamknięciu miesiąca pod względem rachunkowym.

Zmiany w ustawach podatkowych zmierzają do tego, aby ulga podatkowa z tytułu nabycia nowej technologii nie stanowiła pomocy publicznej. W tym celu dokonano zmiany umożliwiającej nabywanie nowych technologii od wszystkich podmiotów, a nie wyłącznie od jednostek naukowych. Ujednolicono także maksymalną wysokość odliczeń związanych z nabyciem nowej technologii, których mogą dokonać mikro, mali, średni i duzi przedsiębiorcy. Wysokość takiego odliczenia nie będzie mogła być wyższa aniżeli 50% kwoty wydatków poniesionych przez podatnika na nabycie nowej technologii. Dotychczas ustawy podatkowe

przewidywały dwa progi: 50% w przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz 30% dla pozostałych podatników.

Ponadto wyeliminowano z ustaw podatkowych przepisy upoważniające ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzeń określających wysokość i warunki odliczania od podstawy opodatkowania wydatków poniesionych przez podatnika na nabycie nowych technologii. Zmiana ma na celu zapewnienie spójności ustaw podatkowych z ustawą o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej.

Przepis o wejściu w życie stanowi, że ustawa wejdzie w życie z dniem ogłoszenia. Przy czym art. 2 i 3 będą miały zastosowanie do dochodów uzyskanych (strat poniesionych) oraz wydatków poniesionych od dnia 1 stycznia 2006 r. Oznacza to, że ustawodawca nie przewidział okresu *vacatio legis* nawet w minimalnym wymiarze oraz że nadał on moc wsteczną zmianom dokonany w przepisach podatkowych.

Uwagi

- 1) Wątpliwości interpretacyjne budzi treść dodawanego do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych **art. 26c ust. 2a**. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy celem projektodawcy było doprecyzowanie przepisu określającego zakres ulgi podatkowej. Przepis w brzmieniu przyjętym przez Sejm wątpliwości tych nie eliminuje. Jednocześnie należy wskazać, że brzmienie ust. 2a zaproponowane w rządowym projekcie ustawy realizowało założenie przyjęte przez projektodawcę.

W związku z ust. 2a rodzi się pytanie o interpretację przepisu - czy wolą ustawodawcy jest wyłączenie z zakresu ulgi podatkowej umów o korzystanie z praw do wiedzy technologicznej, czy też włączenie ich do zakresu ulgi. Możliwa jest także interpretacja, w myśl której warunkiem skorzystania z ulgi podatkowej jest oprócz nabycia praw do wiedzy technologicznej także faktyczne korzystanie z tych praw. W przypadku takiej interpretacji nasuwa się pytanie o sposób weryfikowania przez urzędy skarbowe faktu korzystania z prawa do wiedzy technologicznej.

Jeśli wolą ustawodawcy jest wyłączenie z zakresu ulgi podatkowej umów o korzystanie z praw do wiedzy technologicznej należałoby powrócić do brzmienia ust. 2a sformułowanego w projekcie rządowym.

W przypadku gdy wolą prawodawcy jest objęcie zakresem ulgi umów o korzystanie z praw do wiedzy technologicznej musi to wynikać z przepisu w sposób niebudzący

wątpliwości (ew. poprawka - "w ust. 2a wyraz ", oraz" zastępuje się wyrazami "albo umowy o";").

Natomiast jeżeli zamiarem było uzależnienie możliwości skorzystania z ulgi od faktycznego korzystania z nabytych praw należałoby to również w sposób jednoznaczny wskazać.

Analizując opiniowaną ustawę trzeba mieć na względzie, że zasada demokratycznego państwa prawnego nakazuje, szczególnie w zakresie prawa daninowego, rygorystyczne przestrzeganie zasad przyzwoitej (poprawnej) legislacji. Zachowanie jednoznaczności i dostatecznej precyzji przepisów podatkowych oraz wyeliminowanie wszelkich wątpliwości interpretacyjnych są warunkami, od spełnienia których zależy zaufanie obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Powyższe uwagi dotyczą również dodawanego **art. 18b ust. 2a** ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych;

- 2) analizując przepis o wejściu w życie należy mieć na uwadze, że w myśl art. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych ustawa może wchodzić w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw jedynie w przypadku, gdy ważny interes państwa tego wymaga, a zasada demokratycznego państwa prawnego nie stoi temu na przeszkodzie. W związku z tym rodzi się wątpliwość, czy naruszenie przez omawianą ustawę konstytucyjnego nakazu odpowiedniego *vacatio legis* uzasadnione jest ważnym interesem państwa i czy ewentualne wejście ustawy w życie z zachowaniem *vacatio legis* (choćby 7 - dniowego – wspomniany wcześniej art. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych przewiduje możliwość skrócenia w uzasadnionych przypadkach zwykłego 14 – dniowego *vacatio legis*) mogłoby naruszyć jakiś ważny interes państwa.

Opinię sporządził

Jakub Zabielski

P.o. dyrektora Biura Legislacyjnego

Roman Kapeliński